

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa, dnia 14 lipca 2016 r.

RM-10-71-16

Pan Marek KUCHCIŃSKI
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o paszach.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z poważaniem

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o paszach

Art. 1. W ustawie z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2014 r. poz. 398 oraz z 2015 r. poz. 1893) w art. 65 wyrazy „1 stycznia 2017 r.” zastępuje się wyrazami „1 stycznia 2021 r.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o paszach ma na celu zmianę przepisu art. 65 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2014 r. poz. 398, z późn. zm.) w zakresie terminu wejścia w życie zakazu wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego. Projekt przesuwą na dzień 1 stycznia 2021 r. termin wejścia w życie ww. zakazu, który zgodnie z obecnym brzmieniem art. 65 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

Na ostatnim etapie prac parlamentarnych do ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach wprowadzony został zakaz wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego (art. 15 ust. 1 pkt 4). Zgodnie z art. 65 tej ustawy zakaz ten miał wejść w życie po upływie 2 lat od dnia jej ogłoszenia, tj. od dnia 12 sierpnia 2008 r.

Termin wejścia w życie zakazu został jednak ponownie przesunięty na dzień 1 stycznia 2013 r. ustawą z dnia 26 czerwca 2008 r. o zmianie ustawy o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 899), a kolejną zmianę terminu wejścia w życie wprowadzono ustawą z dnia 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o paszach (Dz. U. poz. 1007), gdzie zgodnie z nowym brzmieniem art. 65 zakaz wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego będzie obowiązywał z dniem 1 stycznia 2017 r.

Kwestie pasz genetycznie zmodyfikowanych i organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego regulują przepisy Unii Europejskiej, a w szczególności przepisy rozporządzeń:

- 1) rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463, z późn. zm.), w którym określone zostały wytyczne dotyczące bezpieczeństwa żywności i pasz,
- 2) rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz. Urz. UE L 268

z 18.10.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 432),

- 3) rozporządzenia (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. dotyczącego możliwości śledzenia i etykietowania organizmów zmodyfikowanych genetycznie oraz możliwości śledzenia żywności i produktów paszowych wyprodukowanych z organizmów zmodyfikowanych genetycznie i zmieniającego dyrektywę 2001/18/WE (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 24, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 32, str. 455).

Rozporządzenie nr 1829/2003 bardzo precyzyjnie określa zasady udzielania zezwoleń na dopuszczenie do obrotu pasz genetycznie zmodyfikowanych (GMO). Zgodnie z tym rozporządzeniem pasze genetycznie zmodyfikowane, przed wprowadzeniem do obrotu, muszą zostać poddane szczegółowej procedurze, w trakcie której weryfikowane jest ich bezpieczeństwo dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska naturalnego. Genetycznie zmodyfikowane pasze mogą być wprowadzane do obrotu jedynie wtedy, gdy nie wywierają szkodliwych skutków w tym zakresie (art. 16 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1829/2003).

Na szczeblu Unii Europejskiej opinię w sprawie bezpieczeństwa produktów GMO opracowuje Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). Pasje uznane za bezpieczne zostają wpisane do Rejestru GM Żywności i Pasz Unii Europejskiej (autoryzacja), prowadzonego przez Komisję Europejską, oraz dopuszczone do wprowadzenia do obrotu w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Należy podkreślić, że inne państwa Unii Europejskiej nie wprowadziły zakazu stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego. Na obszarze Unii Europejskiej jest prowadzony obrót paszami GMO uznanymi za bezpieczne w świetle wspólnotowych uregulowań prawnych i wpisanymi do Rejestru GM Żywności i Pasz Unii Europejskiej.

Ponadto, zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), zakazane jest stosowanie między państwami członkowskimi ograniczeń ilościowych w przywozie towarów oraz wszelkich środków o skutku równoważnym. Zgodnie z zasadą „swobodnego przepływu towarów” produkty zatwierdzone zgodnie z procedurami Unii Europejskiej muszą być dopuszczone do obrotu we wszystkich państwach Unii Europejskiej.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa pasz i tym samym eliminacji wszelkich bezpośrednich lub pośrednich zagrożeń dla życia i zdrowia ludzi oraz zwierząt, na podstawie

art. 50 rozporządzenia nr 178/2002, ustanowiony został System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszy (RASFF), obejmujący państwa członkowskie, Komisję Europejską i Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA). W ramach ustanowionego systemu RASFF w każdym państwie członkowskim wyznaczony został punkt kontaktowy. Jeżeli wystąpi bezpośrednie lub pośrednie niebezpieczeństwo zagrażające zdrowiu ludzi lub zwierząt związane z paszami, informacja o tym fakcie jest natychmiast przekazywana Komisji Europejskiej w ramach systemu wczesnego ostrzegania. Powiadomieniu towarzyszy szczegółowe wyjaśnienie powodów działania podjętego przez właściwe władze państwa członkowskiego, z którego powiadomienie zostało wysłane. Ograniczenia w swobodnym przepływie towarów mogą dotyczyć jedynie sytuacji, w których dochodzi do narażenia zdrowia ludzi i zwierząt, a także zagrożenia dla środowiska naturalnego. Sytuacje takie nie mogą nosić znamion restrykcji między państwami.

Polskie przepisy zakazujące stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego zostały zakwestionowane przez Komisję Europejską, która trzykrotnie skierowała do Polski pisma, w tym: dwa pisma administracyjne oraz uzasadnioną opinię na podstawie art. 226 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE), dotyczącą uchybienia zobowiązaniom wynikającym z rozporządzenia nr 1829/2003. Pomimo odłożenia w czasie zakazu, Komisja Europejska w dniu 21 czerwca 2011 r. złożyła przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej skargę do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości (ETS), wnosząc o stwierdzenie, że przez wprowadzenie zakazu wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt w Polsce pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom, które ciążyą na niej na mocy art. 16 ust. 5, 19, 20 i 34 rozporządzenia nr 1829/2003 oraz o obciążenie Rzeczypospolitej Polskiej kosztami postępowania.

Pomimo że wyrok w sprawie C-313/2011 był korzystny dla Polski, to dnia 13 października 2014 r. Polska otrzymała, za pośrednictwem systemu EU-Pilot, pismo Komisji Europejskiej – Dyrekcji Generalnej ds. Zdrowia i Konsumentów w sprawie przepisów ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach. Pismo to zawierało pytania: o uzasadnienie podtrzymania zakazu dotyczącego genetycznie zmodyfikowanej paszy zawartego w art. 15 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach, o uzasadnienie, w świetle zasady lojalnej współpracy zawartej w art. 4 ust. 3 TFUE, kolejnych przypadków przesunięcia wejścia w życie zakazu oraz prośbę o podanie informacji o stanie prac nad tym zakazem.

Pismo to było zatem kontynuacją postępowania prowadzonego przez Komisję w trybie art. 258 TFUE (ówczesnego art. 226 TWE), zakończonego wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 18 lipca 2013 r. w sprawie C-313/11 Komisja p. Polsce.

Należy podkreślić, że ani z prawa unijnego, ani z wyroku w sprawie C-313/11 nie wynika dla Polski żaden obowiązek zmiany prawa krajowego w zakresie dotyczącym pasz genetycznie zmodyfikowanych. Ponieważ skarga Komisji została przez Trybunał prawomocnie oddalona, w dniu 16 października 2014 r. Komisja zamknęła postępowanie (nr 2006/2455).

Ponieważ w 2006 r. Polska nie posiadała żadnych wyników badań naukowych w zakresie wpływu szkodliwości GMO, w Instytucie Zootechniki – Państwowym Instytucie Badawczym w Krakowie przy współudziale Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach przeprowadzone zostały badania naukowe potwierdzające czy też wykluczające szkodliwy wpływ na zdrowie ludzi i zwierząt oraz na środowisko organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Badania te dotyczyły m.in. wpływu pasz GMO na produktywność i zdrowotność zwierząt, transfer transgenicznego DNA w przewodzie pokarmowym oraz jego retencję w tkankach i produktach żywnościowych pochodzenia zwierzęcego. Na podstawie uzyskanych wyników badań nie stwierdzono negatywnego wpływu skarmiania pasz GMO na jakość i bezpieczeństwo produktów zwierzęcych, zdrowie ludzi i zwierząt oraz na środowisko. Powyższe badania były prowadzone na krowach mlecznych, cielętach, lochach, prosiętach i tucznikach, kurach nioskach i kurczętach rzeźnych. Do badań użyto dwóch podstawowych pasz zmodyfikowanych genetycznie, istotnych dla krajowego bilansu paszowego, tj.: śrutę sojową oraz ziarno kukurydzy mieszańca MON 810.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, iż skład chemiczny ziarna kukurydzy MON 810 i jej konwencjonalnej linii rodzicielskiej wskazuje na ich równowartość pokarmową w żywieniu zwierząt gospodarskich. Ponadto nie stwierdzono negatywnego wpływu skarmiania śruty sojowej genetycznie modyfikowanej na jakość i bezpieczeństwo produktów zwierzęcych, zdrowie ludzi i zwierząt oraz na środowisko.

Należy podkreślić, że zawartość białka w dawce pokarmowej ma istotny wpływ na tempo wzrostu zwierząt, ich wydajność i długość okresu tuczu, co w zasadniczy sposób rzutuje na efektywność produkcji zwierzęcej i opłacalność hodowli. Zablockowanie możliwości importu śruty sojowej genetycznie zmodyfikowanej stanowić będzie istotny problem, ponieważ w Polsce, podobnie jak w innych państwach Unii Europejskiej, występuje

poważny niedobór białka paszowego, na który nałożył się również zakaz stosowania w żywieniu zwierząt mączek pochodzenia zwierzęcego. Do 2000 r. bardzo istotnym źródłem białka paszowego były mączki zwierzęce powszechnie stosowane w produkcji pasz przemysłowych. W 2000 r. ich udział stanowił około 26% ogółu surowców wysokobiałkowych wykorzystywanych przez krajowy przemysł paszowy.

Zakaz stosowania ww. mączek w krajowym przemyśle paszowym spowodował powstanie znaczących niedoborów białka, które musiały być zastąpione wysokobiałkowymi surowcami pochodzenia roślinnego. Żadne z państw Unii Europejskiej nie jest samowystarczalne w zakresie pokrycia zapotrzebowania na białko paszowe. Śruta sojowa importowana do Polski głównie z Argentyny, Brazylii i USA jest w większości modyfikowana genetycznie.

Polska nie ma możliwości, w żywieniu zwierząt, zastąpienia soi genetycznie zmodyfikowanej jej konwencjonalnym odpowiednikiem, ponieważ główni światowi producenci i eksporterzy soi, uprawiający ponad 90% jej światowej produkcji, przeszli prawie całkowicie na uprawę soi GM.

Białko soi charakteryzuje się dobrym składem aminokwasowym, a jego strawność jest większa niż w przypadku innych pasz. Możliwości zastąpienia pasz genetycznie zmodyfikowanych krajowymi komponentami wysokobiałkowymi są ograniczone zarówno czynnikami uprawowymi, jak i żywieniowymi. Należy stwierdzić, że nie jest możliwe całkowite zastąpienie śruty sojowej w żywieniu zwierząt innymi surowcami wysokobiałkowymi, tj. roślinami strączkowymi czy śrutą rzepakową.

Wejście w życie ustawowego zakazu (od dnia 1 stycznia 2017 r.) wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego z pewnością spowoduje trudności z zakupem surowca wolnego od GMO w ilości spełniającej zapotrzebowanie, jak również przyczyni się do pogorszenia konkurencyjności produkcji zwierzęcej i wzrostu cen żywności, zwłaszcza mięsa drobiowego, wieprzowego, ale także jaj, i będzie nieskuteczne w zabezpieczeniu polskich konsumentów przed spożywaniem żywności wyprodukowanej z udziałem pasz zawierających rośliny GMO. Brak takiego zakazu w innych państwach członkowskich UE uniemożliwia bowiem egzekwowanie zakazu wprowadzania na polski rynek importowanej żywności wytworzonej w oparciu o pasze GMO. Polska jest bardzo konkurencyjnym producentem brojlerów w Unii Europejskiej, ale szacowany wzrost kosztów produkcji z tytułu zakazu stosowania pasz GMO znacznie zmniejszy naszą konkurencyjność cenowo-kosztową. Należy się więc spodziewać

ograniczenia eksportu i napływu drobiu z importu, a w konsekwencji spadku produkcji żywca drobiowego oraz w konsekwencji bankructwa części ferm. Następstwem może być nie tylko zahamowanie dynamicznego rozwoju drobiarstwa, ale nawet jego znaczący spadek produkcji.

Biorąc pod uwagę już istniejącą różnicę w cenach śrut modyfikowanych i niemodyfikowanych genetycznie, wprowadzenie zakazu skutkowałoby znacznym wzrostem kosztów surowcowych, a co za tym idzie kosztów wytwarzania pasz treściwych, oraz ich cen rynkowych, przy założeniu, że koszty surowca stanowią ok. 70% całkowitych kosztów produkcji pasz.

Wzrost cen pasz oznacza spadek opłacalności produkcji zwierzęcej, który w pierwszej kolejności i w największym stopniu dotknąłby dużych producentów sektora drobiarskiego, którzy prowadzą intensywną produkcję, opartą w całości na gotowych zakupionych paszach. Pogorszenie opłacalności produkcji zwierzęcej dotyczyłoby również mniejszych producentów sektora drobiarskiego oraz producentów sektora trzody chlewnej, którzy stosują w tuczu trzody duże ilości koncentratów białkowych i mieszanek.

Zwiększenie kosztów produkcji zwierzęcej prowadziło do wzrostu cen detalicznych mięsa białego i czerwonego, a także mleka i jaj. Poza tym taka sytuacja wpłynęłaby niekorzystnie na konkurencyjność polskich produktów zwierzęcych na rynkach zagranicznych.

Podaż krajowej produkcji surowców wysokobiałkowych jest niewystarczająca i od lat nie pokrywa krajowego zapotrzebowania na białko paszowe.

W krajowym bilansie wysokobiałkowych pasz należy zwrócić uwagę na rośliny strączkowe, które zawierają przeciętnie od 20% (groch) do 38% (łubin żółty) białka ogólnego, charakteryzującego się niedoborem aminokwasów siarkowych, głównie metioniny. W przypadku łubinu zaznacza się także niezbilansowanie białka w zakresie lizyny. Nasiona roślin strączkowych pastewnych charakteryzują się nie tylko znacznie niższą zawartością białka w porównaniu do śrut oleistych, ale również cechuje je niski poziom najważniejszych aminokwasów (lizyna, metionina, cystyna). Rośliny strączkowe pastewne (głównie bobik i groch) zawierają również substancje antyżywniowe, które m.in. limitują ich udział w mieszankach paszowych. Uprawa strączkowych przy dotychczasowych cenach była i jest w kraju mało opłacalna, ze względu na niskie i mało stabilne plony. Pasze te słabo konkurują ze śrutami poekstrakcyjnymi, a w szczególności śrutą rzepakową.

Celem projektowanej ustawy jest zminimalizowanie deficytu białka paszowego oraz utrzymanie konkurencyjności sektora paszowego w Polsce w stosunku do podmiotów

działających na rynku Unii Europejskiej, dlatego w projekcie ustawy planuje się odroczenie terminu wejścia w życie zakazu o kolejne 4 lata, tj. do dnia 1 stycznia 2021 r.

Przesunięcie terminu wejścia w życie zakazu o 4 lata umożliwi:

- 1) szczegółową analizę wyników ekspertyzy nt:
 - a) analizy możliwości stosowania alternatywnego żywienia zwierząt wysokobiałkowymi materiałami paszowymi innymi niż genetycznie modyfikowana śruta sojowa w aspekcie skutków ekonomicznych, organizacyjnych i produkcyjnych w Polsce, w świetle możliwości wprowadzenia zakazu GMO, oraz
 - b) oceny potencjalnych skutków ekonomicznych dla rolnictwa polskiego, w kontekście zmian klimatu, wpływających na konieczność redukcji emisji amoniaku w rolnictwie i jednocześnie konieczności uwzględnienia stosowanego podejścia do wprowadzenia zmian zapotrzebowania na białko paszowe, rozwój produkcji zwierzęcej oraz wynikających z tego podejścia kosztów,
- 2) stosowanie krzyżowego skarmiania mączek mięsno-kostnych, pod warunkiem zmian w prawie Unii Europejskiej,
- 3) wykorzystanie śruty rzepakowej, która obecnie nie jest w pełni wykorzystywana przez krajowych przetwórców,
- 4) analizę wyników programu hodowlanego dotyczących roślin strączkowych i soi niemodyfikowanej genetycznie,
- 5) kontynuację wsparcia finansowego dla rolników ze środków przeznaczonych na realizację Wspólnej Polityki Rolnej w formie płatności do roślin białkowych,
- 6) kontynuację realizacji programu wieloletniego 2016–2020 „Zwiększenie wykorzystania krajowego białka paszowego dla produkcji wysokiej jakości produktów zwierzęcych w warunkach zrównoważonego rozwoju” – Hodowla roślin strączkowych,
- 7) zastosowanie w żywieniu zwierząt białka z owadów, na tym etapie wiedzy stwierdzono, że owady mogą stanowić alternatywną paszę dla zwierząt zastępującą kosztowne pasze białkowe, takie jak mączka rybna czy śruta sojowa,
- 8) uzyskanie niezbędnych ilości krajowego białka paszowego, które mogłyby wzbudzić zainteresowanie dużego przemysłu paszowego (jednorodne partie wielkości minimum 100 ton, zaś przeciętna wytwórnia pasz produkuje miesięcznie od 5 do 10 tys. ton),
- 9) zastąpienie 0,5 mln ton importowanej soi paszami produkcji krajowej, które wymaga rezygnacji z eksportu śruty rzepakowej oraz zwiększenia krajowej produkcji roślin strączkowych do 800–1000 tys. ton. Wymaga to zwiększenia powierzchni uprawy strączkowych (do co najmniej 500 tys. ha) i przekonania przemysłu paszowego oraz

hodowców do pasz z udziałem roślin strączkowych. Byłoby to korzystne dla polskiego rolnictwa, ze względu na rolę roślin strączkowych w płodozmianie i ich następcze działanie plonotwórcze. Wymaga to jednak działań w dłuższym okresie czasu oraz wspierania nie tylko rolników, ale również zaangażowania nauki w przyspieszenie postępu genetycznego, rozwój technologii uprawy i analiz ekonomicznych dla poprawy opłacalności ich uprawy.

Celem projektowanej ustawy jest utrzymanie konkurencyjności sektora paszowego w Polsce w stosunku do podmiotów działających na rynku Unii Europejskiej.

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., a więc z dniem, w którym według obowiązujących przepisów ma wejść w życie zakaz wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych i organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego. Aby bowiem odroczyć termin wejścia w życie tego zakazu, zmiana art. 65, w którym ten termin został ustanowiony, powinna wejść w życie najpóźniej w tym dniu.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Stosownie do treści art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Projekt został także zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowana ustawa wdraża przepisy prawa Unii Europejskiej i dlatego nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy znajduje się w Wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów pod numerem UC63.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o paszach</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ewa Lech – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Krystian Popławski – Dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii Tel.: 22 623 18 43 e-mail: krystian.poplawski@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia kwiecień 2016 r.</p> <p>Źródło: rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz. Urz. UE L 268 z 18.10.2003, str. 1, z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac UC63</p>
<p>1. Jaki problem jest rozwiązywany?</p>	
<p>Projekt ustawy o zmianie ustawy o paszach ma na celu zmianę przepisu art. 65 w zakresie terminu wejścia w życie zakazu wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego.</p> <p>Kolejną zmianę terminu wejścia w życie wprowadzono ustawą z dnia 13 lipca 2012 r. o zmianie ustawy o paszach (Dz. U. poz. 1007), gdzie zgodnie z nowym brzmieniem art. 65 zakaz wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych oraz organizmów genetycznie zmodyfikowanych przeznaczonych do użytku paszowego będzie obowiązywał z dniem 1 stycznia 2017 r.</p> <p>W Polsce podobnie jak w większości krajów strefy umiarkowanej występuje niedobór białka paszowego, a podaż z produkcji krajowej materiałów paszowych od lat nie pokrywa krajowego zapotrzebowania na białko paszowe.</p> <p>Główną rolę w uzupełnieniu powstałych niedoborów białka odegrały i odgrywają importowane śruty roślin oleistych (GMO).</p> <p>Bezpieczeństwo żywnościowe w zakresie białka paszowego jest celem nadrzędnym polityki gospodarczej każdego kraju, stąd wymaga zapewnienia zróżnicowanych i pewnych źródeł jego pozyskiwania.</p>	
<p>2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt</p>	
<p>Projekt przesuwana na dzień 1 stycznia 2021 r. termin wejścia w życie ww. zakazu, który zgodnie z art. 65 ustawy o paszach wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.</p> <p>Na posiedzeniu Kierownictwa Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w dniu 7 marca 2016 r. podjęta została decyzja odnośnie do dalszego postępowania legislacyjnego do ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach. Podjęto decyzję o wprowadzeniu zmiany w art. 65 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach w zakresie dotyczącym art. 15 ust. 1 pkt 4, polegająca na przesunięciu terminu wejścia w życie przedmiotowego zakazu o 4 lata, tj. do dnia 1 stycznia 2021 r.</p>	
<p>3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?</p>	
<p>W żadnym państwie Unii Europejskiej nie wprowadzono zakazu.</p>	
<p>4. Podmioty, na które oddziałuje projekt</p>	
<p>Projekt ustawy będzie oddziaływać na podmioty prowadzące działalność w zakresie wytwarzania lub wprowadzania do obrotu pasz, hodowców oraz Inspekcję Weterynaryjną.</p> <p>Wprowadzenie przedmiotowej regulacji w zakresie oddziaływania na ww. podmioty nie będzie</p>	

zwiększone, ponieważ zmiana wprowadzana projektem ustawy dotyczy jedynie przesunięcia terminu jego wejścia w życie w stosunku do terminu przewidzianego w obowiązującej ustawie o paszach.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt przekazany został w ramach konsultacji społecznych w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych i ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców. Projekt przekazany został w celu zaopiniowania do podmiotów zrzeszających przemysł paszowy.

Projekt poddany został 30-dniowym konsultacjom.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

Przewiduje się, że wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, ponieważ zmiana wprowadzana projektem ustawy dotyczy jedynie przesunięcia terminu wejścia w życie jednego z przepisów w stosunku do terminu przewidzianego w obowiązującej ustawie o paszach. W związku z powyższym termin wprowadzenia przepisów wprowadzających zakaz wytwarzania, wprowadzania do obrotu i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie modyfikowanych wydłuży się i zacznie obowiązywać od dnia 1 stycznia 2021 r., dlatego też zmiana polegająca jedynie na wydłużeniu *vacatio legis* dla przepisów wprowadzających zakaz nie może mieć wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, ponieważ w tym zakresie nic się nie zmieni.

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

W Polsce nie obowiązuje jeszcze zakaz stosowania pasz genetycznie zmodyfikowanych, a zakres proponowanej zmiany wprowadzanej projektem polegający jedynie na wydłużeniu *vacatio legis* dla przepisów wprowadzających zakaz nie może mieć wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, ponieważ w tym zakresie nic się nie zmienia.

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy	
Wejście w życie projektowanej ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Projektowana ustawa nie wpłynie na pozostałe obszary, ponieważ nie są wprowadzane żadne nowe wymagania, a jedynie zmiana wprowadzana projektem ustawy dotyczy przesunięcia terminu wejścia w życie jednego z jej przepisem w stosunku do terminu przewidzianego w obowiązującej ustawie o paszach. Zostały przeprowadzone krajowe badania naukowe w Instytucie Zootechniki – PIB w Krakowie mające na celu potwierdzenie lub wykluczenie szkodliwości pasz GMO. Wyniki przeprowadzonych badań jednoznacznie wskazują, że nie ma wpływu żadnego na środowisko, zdrowie ludzi i zwierząt.</p>
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Planuje się, że projektowana ustawa wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie dotyczy.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
<p>1) „Wpływu pasz GMO na produktywność i zdrowotność zwierząt, transfer transgenicznego DNA w przewodzie pokarmowym oraz jego retencję w tkankach i produktach żywnościowych pochodzenia zwierzęcego” http://www.izoo.krakow.pl/zalaczniki/wazne_informacje/Wplyw_pasz_GMO_na_produkcyjnosc_i_zdrowotnosc_zwierzat.pdf. Badania te przeprowadzono na podstawie uchwały nr 306/2007 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2007 r. wprowadzającej aneks do programu wieloletniego „Biologiczne, środowiskowe i technologiczne uwarunkowania rozwoju produkcji zwierzęcej”,</p> <p>2) „badanie wielopokoleniowe nad zastosowaniem pasz GMO i ich oddziaływanie na efekty chowu, zdrowotność oraz reprodukcję szczurów” ramach podzadania 05-2.02.1 zbadano „Wpływ żywienia mieszankami z udziałem genetycznie modyfikowanych pasz na parametry reprodukcyjne, wskaźniki wzrostowe i zdrowotność szczurów w badaniach wielopokoleniowych” http://www.izoo.krakow.pl/zalaczniki/aktualnosci/content/1007_Sprawozdanie_koncowe_GMO_05-2-00-1.pdf,</p> <p>3) w ramach programu wieloletniego ustanowionego uchwałą nr 46/2011 Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2011 r. na lata 2011–2015 pod nazwą „Ochrona i zarządzanie krajowymi zasobami genetycznymi zwierząt gospodarskich w warunkach zrównoważonego użytkowania” http://www.izoo.krakow.pl/zalaczniki/czasopisma/Krajowa_strategia.pdf.</p>	

Raport z konsultacji (§ 51 Regulaminu pracy Rady Ministrów)

1. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt ustawy został przesłany do zaopiniowania przez: Krajową Radę Izb Rolniczych, Krajowy Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych, Sekretariat Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolników „Ojczyzna”, Federację Branżowych Związków Producentów Rolnych, NSZZ RI „Solidarność”, Związek Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związek Zawodowy Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP, Konfederację LEWIATAN Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Federację Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Krajową Izbę Lekarsko – Weterynaryjną, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”, Polskie Zrzeszenie Producentów Bydła Mięsnego, Polski Związek Owczarski, Polski Związek Hodowców Koni, Krajową Izbę Producentów Drobiu i Pasz, Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu, Krajową Radę Drobiarstwa-Izbę Gospodarczą, Izbę Gospodarczą Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz, Polkarmę Polskie Stowarzyszenie Producentów Karmy dla Zwierząt Domowych, Krajową Radę Spółdzielczą, Forum Związków Zawodowych, Polski Klub Wyścigów Konnych, Polski Związek Zrzeszeń Hodowców i Producentów Drobiu, Klub „Gaja” Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne, Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego, Związek Powiatów Polskich, Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Polski Związek Rolników Ekologicznych, Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi Ekoland, Augustowsko-Podlaskie Stowarzyszenie Eko-Rolników im. Ludwika Paca i Karola Brzostowskiego, Zrzeszenie Wytwórców Polskiego Rolnictwa Ekologicznego im. Jana Pawła II Rolnik Ekologiczny, Polski Klub Ekologiczny, Polskie Towarzystwo Rolników Ekologicznych, Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Zwierząt OTOZ „Animals”, Fundację „Zwierzęta i My”, Fundację Międzynarodowy Ruch na Rzecz Zwierząt VIVA, Stowarzyszenie Przyjaciół Zwierząt „Amicus”, Związek Zawodowy Rolników Ekologicznych – św. Franciszka z Asyżu, Fundację PEGAZUS i Fundację ICPPC.

W zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy o paszach w ramach prowadzonych szerokich konsultacji społecznych pozytywną opinię wyraziły następujące podmioty:

- 1) Izba Gospodarcza Handlowców, Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz;
- 2) Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POLSUS”;
- 3) Krajowa Rada Izb Rolniczych;
- 4) Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju;
- 5) Federacja Związków Producentów Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”;
- 6) Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz;
- 7) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 8) Główny Lekarz Weterynarii;
- 9) Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy.

Natomiast nw. organizacje wnioskowały o utrzymanie zgodnie z ustawą o paszach zakazu wprowadzania, wytwarzania i stosowania w żywieniu zwierząt pasz genetycznie zmodyfikowanych lub stopniowego odchodzenia od GMO w latach 2017–2019:

- 1) Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi EKOLAND;
- 2) Fundacja „Eko-Osada Brzozówka”;
- 3) Dr Jacek J. Nowak (Koalicja Polska Wolna od GMO, Międzynarodowa Koalicja dla Ochrony Polskiej Wsi);
- 4) Międzynarodowa Koalicja dla Ochrony Polskiej Wsi (ICPPC).

Uwagi zgłoszone przez te podmioty są identyczne.

Proponowane regulacje nie znajdują uzasadnienia w zakresie żywienia zwierząt.

2. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Minister Spraw Zagranicznych wyraził opinię, iż projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej (opinia z dnia 11 maja 2016 r., znak: DPUE.920.555.2016/2/mp).

3. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informacją o ich braku

Stosownie do treści art. 4 i 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa

Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Projekt został także zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie ww. ustawy.